

Symposium 11 oktober 2018, Kwaliteit bij leven en Afscheid

In het kader van wereldwijde IDPZ dag (Internationale Dag Palliatieve Zorg) heeft VPTZ Rivierenland voor de derde keer een minisymposium georganiseerd. Dit minisymposium is een tweejaarlijks terugkerend symposium en werd dit jaar georganiseerd in samenwerking met het Netwerk Palliatieve Zorg Rivierenland en werd gehouden in het Wapen van Lienden.

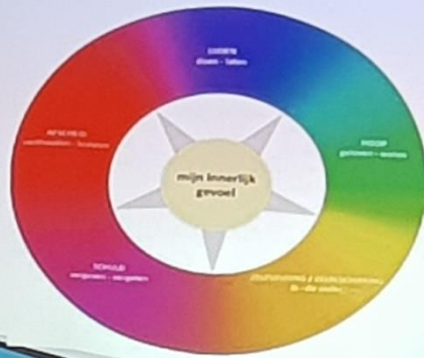
Voor deze avond hadden wij een drietal gastsprekers bereid gevonden om ieder vanuit hun eigen professie hun zienswijze op het thema **“Kwaliteit bij leven en afscheid”** toe te lichten.

De 1^e spreker was Bob Ekdorf, specialist Ouderen Geneeskunde bij Stichting Zorgcentra Rivierenland en verbonden aan het Hospice Tiel.

Aan de hand van een patiënten casus vertelde hij dat een goede en gelijkwaardige communicatie een eerste vereiste is evenals een bijbehorende attitude dat wil zeggen wanneer je als arts in gesprek gaat met de patiënt moet je niet blijven staan maar altijd gaan zitten om op deze wijze een gevoel van gelijkwaardigheid en vertrouwen te geven. Volgens onderzoeker C. Leget (rapport 2010) doen zich afwisselend de 5 volgende soorten gevoelens zich voor:

Model vrij naar het Ars moriendi model van C.Leget, 2010

- Lijden
- Hoop
- Schuld
- Afscheid
- Autonomie

Tijdens gesprekken met de cliënt heeft hij Bob Ekdorf altijd de drie volgende basisvragen in zijn achterhoofd:

1. Wat houdt u het meeste bezig?
2. Waar had u steun aan in moeilijke tijden?
3. Welke personen wilt u het liefste bij u hebben?

Afsluitend is zijn advies naar de aanwezigen: "Doe altijd wat je hebt beloofd"

De 2^e spreker was Patty Duijn, begeleider bij leven & afscheid, tevens rouwdeskundige, uitvaartondernemer en lange tijd als vrijwilliger werkzaam geweest in een Hospice.

Haar begeleiding richt zich met name op de groep mensen die recentelijk een slecht nieuws gesprek gehad hebben of gehoord hebben uitbehandeld te zijn. Voor rouwdeskundigen is het belangrijkste aspect van hun werk dat zij “voelen en durven voelen”. Zij heeft vele malen en ook in eigen naaste familiekring ervaren dat het effect van een slecht nieuwsgesprek niet alléén van grote impact is voor de patiënt maar ook voor diens directe naasten. Van het ene op het andere moment staat hun wereld op zijn kop. Ook de gezinsrollen veranderen met daarbij behorende gevoelens van wanhoop, angst, onzekerheid, het komende afscheid, etc. Meestal worden deze gevoelens niet of nauwelijks met elkaar gedeeld uit een stuk onmacht maar ook om elkaar te “sparen” met kans op de gevolgen van verwijdering, teleurstelling en toenemende vereenzaming. Professionele begeleiding tijdens deze fase vindt in de huidige situatie niet of nauwelijks plaats of wordt vaak als sterk onvoldoende ervaren. Zij sluit haar presentatie af door haar droom met ons te delen. Zij hoopt dat het binnen 10 jaar geregeld is dat het een vanzelfsprekendheid is dat er aansluitend na een slecht nieuwsgesprek de arts direct doorverwijst naar professionele rouwbegeleiding, want dit kan veel onnodig leed voorkomen in deze toch al zware fase.

De 3^e spreker was Bram Bakker, psychiater, schrijver, publicist.

Hij schuift regelmatig aan als gast in TV praatprogramma's. Zijn inleiding betrof het hanteren van het ideële medisch model en zorgprogramma tijdens de laatste levensfase, waarbij protocollair handelen zoveel mogelijk moet worden losgelaten. Volgens hem speelt ziekte zich af in de context van ziekzijn en dat doe je niet alléén. Door een aantal pittige niet zo gangbare uitspraken te noemen ontstond hierdoor een levendige interactie met de zaal, waarbij sommige van zijn uitspraken werden herkend of tot nadenken werd gezet. Bij de afsluiting van zijn presentatie gaf hij de volgende boodschap mee van: "Zie de mens achter de patiënt". Dit geldt niet alléén voor patiënten in de palliatieve fase maar geldt voor alle patiënten.

Ruim 80 mensen uit de verzorging, wijkverpleging, huisartsen, praktijkondersteuners en andere belangstellende bezochten dit symposium. De diversiteit aan onderwerpen zorgde ervoor dat de deelnemers geboeid naar de sprekers luisterden en ook met veel bagage naar huis terugkeerden.